

OPINIA

Dnia 8 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk (sprawozdawca)

SSN Paweł Kołodziejcki

w sprawie o ułaskawienie **płka rez. K. K.**, skazanego wyrokiem Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 16 maja 2022 r., sygn. akt So. 12/21, zmienionym wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2023 r., sygn. akt I KA 1/23, za przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 200 zł każda stawka dzienna oraz środek karny w postaci zakazu zajmowania stanowisk związanych z dostępem do informacji niejawnych na okres 2 lat, po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 8 grudnia 2023 r., prośby o ułaskawienie wniesionej przez obrońcę skazanego płka rez. K. K.

zaopiniował

negatywnie prośbę o ułaskawienie.

UZASADNIENIE

Płk rez. K. K. został skazany prawomocnym wyrokiem Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 16 maja 2022 r., sygn. akt So. 12/21, zmienionym wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2023 r., sygn. akt I KA 1/23, za przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 200 zł każda stawka dzienna oraz środek karny w postaci zakazu zajmowania stanowisk związanych z dostępem do informacji niejawnych na okres 2 lat.

Pismem z dnia 5 lipca 2023 r., obrońca skazanego skierował do Prezydenta RP prośbę o ułaskawienie płka rez. K. K. poprzez darowanie mu orzeczonej kary

grzywny oraz środka karnego. W uzasadnieniu prośby zaznaczono, że czynu zabronionego skazany dopuścił się w 2012 r., a jego negatywna wymowa w środowisku wojskowym została zminimalizowana niemal całkowitą wymianą kadr, jaka nastąpiła w okresie od zaistnienia czynu, do chwili obecnej. Skazany poniósł bardzo poważne konsekwencje swojego postępowania, ponieważ w związku z rozbudowanymi zarzutami przedstawionymi w śledztwie został zwolniony ze służby wojskowej. Wprawdzie zarzuty te nie potwierdziły się w przeważającej części, to do chwili obecnej skazany będący doświadczonym oficerem, pozostaje w rezerwie. Zdarzenie, za które został skazany K. K., było swoistym ewenementem w jego życiu, ponieważ nigdy wcześniej nie był karany sądownie ani dyscyplinarnie. obrońca skazanego wskazał też na aktualne potrzeby Sił Zbrojnych, wywołane między innymi konfliktem zbrojnym na Ukrainie, a także kilkunastoletnie doświadczenie zawodowe skazanego - byłego żołnierza, sugerując rozważenie wykorzystania jego umiejętności dla dalszej służby w wojsku. W końcowej części uzasadnienia prośby obrońca podniósł, że zapadłe przed Sądem Najwyższym rozstrzygnięcie zablokowało na okres co najmniej 2 lat możliwość zatarcia skazania, a co za tym idzie szanse ubiegania się płka rez. K. K. o powrót do służby wojskowej.

Postanowieniem z dnia 25 września 2023 r. Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. akt Ko. 16/23 zaopiniował negatywnie prośbę obrońcy skazanego w przedmiocie ułaskawienia płka rez. K. K., a następnie akta sprawy wraz ze swoją opinią przekazał Sądowi Najwyższemu, który orzekł w sprawie jako sąd odwoławczy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W myśl art. 563 k.p.k. rozpoznając prośbę o ułaskawienie sąd winien — w szczególności — mieć na względzie zachowanie się skazanego po wydaniu wyroku, rozmiary wykonanej już kary, stan zdrowia skazanego i jego warunki rodzinne, naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem, a przede wszystkim szczególne wydarzenia, jakie nastąpiły po wydaniu wyroku. Przepis ten nie ogranicza okoliczności, które można uwzględnić badając zasadność prośby o ułaskawienie. W doktrynie podkreśla się jednak, że przy rozpoznawaniu prośby o

ułaskawienie powinno brać się pod uwagę sytuacje i zdarzenia, jakie zaistniały po wydaniu wyroku, a nie te okoliczności, które były brane pod uwagę przy wydaniu wyroku.

Obrońca skazanego płk rez. K. K. nie przytoczył żadnej ze wskazanych powyżej okoliczności. Zarówno bowiem czas popełnienia przestępstwa, jak i jego konsekwencje, były przedmiotem ustaleń i rozważań sądów obu instancji na etapie wyrokowania. Dotychczasowy przebieg służby wojskowej skazanego, niekaralność sądowa czy dyscyplinarna, to okoliczności, które zostały wzięte pod uwagę przy wymiarze kary przez Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie i Sąd Najwyższy.

Jeśli chodzi o uwypukloną przez autora wniosku okoliczność nawiązującą do aktualnych potrzeb Sił Zbrojnych RP, wywołanych konfliktem zbrojnym pomiędzy Federacją Rosyjską a Ukrainą oraz kwestię wykorzystania umiejętności skazanego dla dalszej służby w wojsku, to choć nie była ona brana pod uwagę przy wydaniu prawomocnego wyroku, nie może ona stanowić argumentu przemawiającego za wydaniem pozytywnej opinii w przedmiocie ułaskawiania (nawet gdyby potraktować ją jako „szczególne wydarzenie, które nastąpiło po wydaniu wyroku” w rozumieniu art. 536 k.p.k.).

Nie negując tego, że obecna, napięta sytuacja geopolityczna w Europie Środkowowschodniej stawia wyjątkowe wyzwania dla obronności kraju oraz wymaga rozbudowy sił zbrojnych i potencjału obronnego państwa (mimo tego, że Polska nie jest bezpośrednio zaangażowana w konflikt zbrojny toczący się za jej wschodnią granicą), to nie sposób zignorować faktu, że wymierzony płk rez. K. K. środek karny zakazu zajmowania stanowisk związanych z dostępem do informacji niejawnych na okres 2 lat pozostaje w ścisłym związku funkcjonalnym z charakterem przypisanego mu czynu, który to czyn naraził na szwank potencjał obronny państwa oraz zdolność prawidłowego realizowania zadań przez Służbę Kontrwywiadu Wojskowego.

Doświadczenie zawodowe skazanego — na które powołuje się autor wniosku o ułaskawienie — mogłoby zostać racjonalnie spożytkowane przez wojsko wyłącznie w obszarze zadań wykonywanych przez wojskowe służby specjalne. W

aktualnej sytuacji brak jest nadzwyczajnych racji przemawiających za (wyjątkowym ze swojej natury) zniwelowaniem konsekwencji zastosowanego wobec skazanego środków penalnych, których funkcją jest — między innymi — zminimalizowanie ryzyka wiążącego się z wykonywaniem przez skazanego obowiązków służbowych odpowiadających jego doświadczeniu profesjonalnemu. Przy ocenie zasadności prośby o ułaskawienie w aspekcie eksponowanej przez obrońcę potrzeby wykorzystania doświadczenia zawodowego skazanego nie można przecież pominąć charakteru czynu przypisanego skazanemu w wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 16 maja 2022 r., sygn. So. 12/21. Wskazanie w prośbie obrońcy o ułaskawienie na możliwość ewentualnego powrotu skazanego do służby wojskowej i wykorzystania jego umiejętności zawodowych w związku ze zwiększonymi potrzebami militarnymi kraju będącymi efektem wojny rosyjsko-ukraińskiej zapoznaje wszak okoliczność, że płk rez. K. K. został skazany za czyn związany z narażeniem na uszczerbek bezpieczeństwa obronnego państwa, zatem zniesienie konsekwencji skazania oraz powrót płk. rez. K. K. do czynnej służby wojskowej w obszarze specjalizacji profesjonalnej (zakaz zajmowania stanowisk związanych z dostępem do informacji niejawnych) nie jest obecnie wskazany.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy uznał, że prośba o ułaskawienie płka rez. K. K. nie zasługuje na uwzględnienie i tym samym wydał opinię negatywną

AG

[as]